

De raad van de gemeente Schiermonnikoog;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 december 2011;

Gelet op artikel 147 lid 1 van de Gemeentewet en artikel 8 van de Wet Werk en Bijstand;

Overwegende, dat wijziging van de Wet werk en bijstand per 1 januari 2012 het noodzakelijk maakt de verordeningen die hun grondslag vinden in deze wet aan te passen, en dat het gewenst wordt geacht het bestaand gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in deze verordeningen zoveel mogelijk in stand te laten, in afwachting van toekomstige wetgeving die de gemeentelijke sociale zekerheid betreft;

B E S L U I T:

Vast te stellen de **Tijdelijke regels Aanscherping WWB 2012**

ARTIKEL I Ë Wijziging Toeslagenverordening WWB

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd luidende:

Artikel 6a . Wijziging betekenis begrippen en verwijzingen in verband met de wijzigingen in de WWB per 1 januari 2012

1. Waar in deze verordening de begrippen ~~alleenstaande~~ ~~alleenstaande ouder~~ ~~gezin~~ worden gebruikt hebben deze vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als in artikel 4 van de wet.
2. Waar in deze verordening wordt gesproken over ~~gehuwde(n)~~ ~~gehuwden~~ ~~norm~~ hebben deze begrippen vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als ~~gezin~~ bedoeld in artikel 4, respectievelijk ~~gezinsnorm~~ bedoeld in artikel 21 van de wet.
3. Waar in deze verordening wordt verwezen naar artikel 21, onderdeel c van de wet, moet voor die verwijzing vanaf 1 januari 2012 worden gelezen: artikel 21, eerste lid van de wet.

ARTIKEL II Ë Wijziging Maatregelverordening WWB

Na artikel 14 wordt een artikel ingevoegd luidende:

Artikel 14a - Wijziging betekenis begrippen en verwijzingen in verband met de wijzigingen in de WWB en intrekking van de WIJ per 1 januari 2012

1. Waar in deze verordening de begrippen ~~alleenstaande~~ ~~alleenstaande ouder~~ ~~gezin~~ worden gebruikt hebben deze vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als in artikel 4 van de wet.
2. Waar in deze verordening wordt gesproken over ~~gehuwde(n)~~ ~~gehuwden~~ ~~norm~~ hebben deze begrippen vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als ~~gezin~~ bedoeld in artikel 4, respectievelijk ~~gezinsnorm~~ bedoeld in artikel 21 van de wet.
3. Onder gedragingen die de inschakeling in de arbeid belemmeren als bedoeld in artikel 7, derde lid van de verordening wordt vanaf 1 januari 2012 mede verstaan:
 - a. Het tijdens de periode van vier weken, bedoeld in artikel artikel 41 lid 4 van de wet onvoldoende zoeken naar mogelijkheden voor werk of scholing
 - b. het onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren dan wel evalueren van een plan van aanpak.

ARTIKEL III Ë Wijziging Langdurigheidstoeslag

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd luidende:

Artikel 6a . Wijziging betekenis begrippen en verwijzingen in verband met de wijzigingen in de WWB per 1 januari 2012

1. Waar in deze verordening de begrippen ~~alleenstaande~~ ~~alleenstaande ouder~~ ~~gezin~~ worden gebruikt hebben deze vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als in artikel 4 van de wet.
2. Waar in deze verordening wordt gesproken over ~~gehuwde(n)~~ ~~gehuwdennorm~~ hebben deze begrippen vanaf 1 januari 2012 dezelfde betekenis als ~~gezin~~ bedoeld in artikel 4, respectievelijk ~~gezinsnorm~~ bedoeld in artikel 21 van de wet.

ARTIKEL IV ËINWERKINGTREDING

Dit besluit treedt in werking op 1 januari.

OF BIJ VASTSTELLING NÁ 01-01-2012:

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na publicatie van dit besluit en werkt terug tot 1 januari 2012.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 20 december 2011

, voorzitter (mr. M. Zijlstra).

, griffier (S.T. van der Zwaag).

Algemene toelichting

Op 1 januari 2012 treedt . onder voorbehoud van (tijdige) aannname door de Eerste Kamer- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden+in werking. De uitgangspunten van deze wet zijn onder andere:

- Grotere nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van burgers in de voorziening in het bestaan;
- Versterking van het activerende karakter en de vangnetfunctie van de Wet werk en bijstand (WWB);
- Aanscherping van de verplichtingen voor bijstandsgerechtigden;

Deze uitgangspunten leiden ertoe dat het wettelijk bijstandsregime substantieel van inhoud verandert. Een belangrijke wijziging in de regelgeving betreft het afschaffen van de bijstand voor inwonende meerderjarige kinderen en ouders en de creatie van een toets op het huishoudinkomen.

Mede vanwege intrekking van de WIJ per 1 januari 2012 hebben de genoemde ontwikkelingen aanzienlijke consequenties voor het gemeentelijk beleid. Deze consequenties kunnen als volgt worden gecategoriseerd:

- De WIJ-verordeningen vervallen per 1 januari 2012. Doordat de WIJ wordt ingetrokken, vervallen de daarop gebaseerde verordeningen eveneens per 1 januari 2012. Jongeren vallen door de wetswijziging voortaan onder het WWB-regime (overgangssituaties daargelaten). Dit roept de vraag op of de huidige WWB-verordeningen adequaat voorzien in het regeltechnisch kader voor jongeren, of dat in die verordeningen nog aanpassingen nodig zijn. Dit is een vraag van regeltechnische maar ook van beleidsinhoudelijke aard;
- Door herdefiniëring van de leefvormen die als afzonderlijk bijstandssubject voor bijstand in aanmerking komen alsmede de totstandkoming van de huishoudtoets wordt de kring van rechthebbenden kleiner, hebben meerderjarige kinderen en ouders nog slechts gezamenlijk recht op bijstand en treffen misdragingen van deze belanghebbenden het gezamenlijk inkomen. Dit heeft gevolgen voor het gemeentelijk toeslagenbeleid, het maatregelenbeleid en het minimabeleid en roept de vraag op welke aanpassingen aan de verordeningen noodzakelijk en/of gewenst zijn;
- De nieuwe verplichtingen voor bijstandsgerechtigden hebben gevolgen voor het maatregelenbeleid en het re-integratiebeleid en roepen evenzeer de vraag op welke aanpassingen aan de verordeningen noodzakelijk en/of gewenst zijn;
- De normering van gemeentelijk minimabeleid tot maximaal 110% van de bijstandsnorm kan gevolgen hebben voor de doelgroepomschrijving in de verordening langdurigheidstoelag De normering kan tevens consequenties hebben voor andere delen van het minimabeleid.

Waarom een Raadsbesluit met tijdelijke regels?

De wetswijziging leidt, zoals gezegd, tot de noodzaak om het gemeentelijk beleid op tal van terreinen te heroverwegen. Gelet op de zeer korte invoeringstermijn is het echter uitermate lastig om al voor 1 januari 2012 dit indringende heroverwegingsproces adequaat te hebben afgerond én vormgegeven. Daarbij komt dat de aanscherping van de WWB per 1 januari 2012 niet op zichzelf staat maar een stap is in een proces dat in 2012 vermoedelijk tot nog een aantal wijzigingen in de WWB zal leiden die nopen tot wijziging van het gemeentelijk beleid. Gedacht moet ondermeer worden aan het wetsvoorstel Toevoeging van de eis tot beheersing van de Nederlandse taal aan de Wet werk en bijstandq de plannen van het kabinet betreffende de aanpak van fraude en uiteraard de Wet werken naar vermogen die op 1 januari 2013 in werking moet treden.

Mede gelet op de uitvoeringstechnische complicaties die kunnen optreden als op beleidsmatig vlak keuzes worden gemaakt die tot aanpassingen in de uitvoeringspraktijk leiden, is de keuze om de overgang naar de nieuwe WWB per 2012 zoveel mogelijk beleids- en uitvoeringsarmqte laten plaatsvinden een logische. Met beleidsarmqwordt bedoeld dat het huidige gemeentelijk beleid zoveel mogelijk in stand wordt gelaten dan wel dat slechts het minimaal noodzakelijke aan nieuw of gewijzigd beleid wordt vastgesteld. Een en ander in afwachting van een diepgaander integrale heroverweging in 2012. Onder uitvoeringsarmqwordt verstaan dat daar waar noodzakelijke aanpassingen in het beleid plaatsvinden, dit op de minst belastende wijze voor wat betreft de uitvoering plaatsvindt. Bij deze uitgangspunten past dat thans niet alle WWB-verordeningen separaat worden gewijzigd en in een

bestuurlijk wijzigingstraject worden geplaatst, maar dat slechts daar waar dat strikt noodzakelijk is aanpassingen aan de verordeningen plaatsvinden die middels één Raadsbesluit worden geëffectueerd. Met het thans voorliggende Raadsbesluit wordt dat beoogd.

Wat is de status van het tijdelijk Raadsbesluit?

Het Raadsbesluit heeft formeel gezien het karakter van een wijzigingsverordening, dwz. zij brengt met haar vaststelling door de gemeenteraad een wijziging in de inhoud en betekenis van een aantal verordeningen teweeg. Met de term *besluit* wordt in dit Raadsbesluit overigens niet bedoeld op het begrip *besluit* bedoeld in artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit Raadsbesluit bevat algemeen verbindende voorschriften.

Het Raadsbesluit is tijdelijk van aard, dat wil zeggen gericht op het faciliteren van de met de genoemde wetswijziging minimaal noodzakelijke aanpassingen in de gemeentelijke verordeningen. De intentie is erop gericht om in 2012 het gemeentelijk bijstandsbeleid integraal te heroverwegen. De verwachting is dat dit in 2012 zal leiden tot een inhoudelijke aanpassing van de betreffende verordeningen. In dit Raadsbesluit wordt geen gebruik gemaakt van een zgn. *horizonbepaling* die de duur van de verordening vaststelt op een concrete periode (bijvoorbeeld tot 1 januari 2013). De ontwikkelingen binnen de sociale zekerheid zijn nog te ongewis om met zekerheid te kunnen vaststellen dat een integrale heroverweging van het lokale sociale zekerheidsbeleid voor een bepaalde datum is afgerond.

Bij de vormgeving van dit Raadsbesluit is ernaar gestreefd om zoveel mogelijk recht te doen aan de Aanwijzingen voor de decentrale regelgeving van de VNG.

Gelijkstellingsbepaling

In dit Raadsbesluit wordt bij elke te wijzigen verordening een bepaling voorgesteld die regelt dat de begrippen *alleenstaande* *alleenstaande ouder* en *gezin* per 1 januari 2012 in die verordening dezelfde betekenis hebben als in de gewijzigde WWB. Uit een oogpunt van duidelijkheid is dit opgenomen. Vervolgens is bepaald dat voor *gehuwden* en *gehuwdennorm* moet worden gelezen en *gezin* resp. *gezinsnorm* om daarmee te verduidelijken dat onder het nieuwe regime niet meer de gehuwden maar het gezin de norm is waarmee gewerkt moet worden.

Artikelgewijze toelichting

ARTIKEL I – Wijziging Toeslagenverordening WWB

Algemeen

Voor de systematiek van het toeslagen- en verlagingenmodel in de WWB geldt dat dit ongewijzigd blijft. Zo blijft het een verplichting om een alleenwonende alleenstaande bijstandsgerechtigde een maximale toeslag toe te kennen (artikel 25, eerste lid WWB) en blijven de mogelijkheden om verlagingen vast te stellen onaangetast. Niettemin leidt de wijziging van de begrippen met betrekking tot de bijstandssubjecten en de invoering van de huishoudtoets ertoe dat een beleidsmatige en wetstechnische heroverweging van het toeslagen- en verlagingenbeleid op zijn plaats is. De beleidsmatige heroverweging zal ook op een later tijdstip plaatsvinden en mocht de onverkorte toepassing van het toeslagen- en verlagingenbeleid vanaf 1 januari 2012 in bepaalde gevallen onredelijke uitkomsten geven, dan kan altijd, individualiserend, een hogere toeslag worden verleend of afgezien van verlaging.

In de verordening wordt voor het bepalen van de hoogte van de toeslag verwezen naar de norm, bedoeld in artikel 21, onderdeel c van de wet. Omdat de wetswijziging ook leidt tot een herpositionering van de normen in de WWB, is in het derde lid voorzien in een gelijkstellingsbepaling, zodat ondubbelzinnig duidelijk is welke norm bedoeld wordt.

ARTIKEL II – Wijziging Maatregelverordening WWB

De wetswijziging creëert enkele nieuwe wettelijke verplichtingen, waaronder:

- de verplichting voor jongeren tot 27 jaar om mee te werken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a (artikel 9, onderdeel b);

- De verplichting om naar vermogen opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten;
- De verplichting voor jongeren om een aanvraag niet eerder in te dienen dan vier weken na de melding, en om gedurende deze periode van vier weken te zoeken naar mogelijkheden voor werk of scholing.

Om gedragingen die een schending vormen van deze verplichtingen te kunnen sanctioneren, is het noodzakelijk om deze in de Maatregelenverordening WWB te benoemen. De schending van deze verplichtingen wordt gelijk gesteld aan een gedraging die de inschakeling in de arbeid belemmert. In de Maatregelverordening is dit een gedraging van de derde categorie welke leidt tot een maatregel van 50% van de bijstandsnorm gedurende een maand.

ARTIKEL III Ë Wijziging Langdurigheidstoeslag

In de verordening wordt één van de normbedragen met betrekking tot de hoogte van de langdurigheidstoeslag gekoppeld aan de norm voor gehuwden. Omdat dat begrip in de WWB is vervangen door het begrip gezinqlient dat ook in de verordening tot uitdrukking te worden gebracht.

ARTIKEL IV Ë INWERKINGTREDING

De inwerkingtreding valt uiteraard samen met de inwerkingtreding van de wijzigingswet. Mocht de vaststelling en inwerkingtreding van dit Besluit niettemin later plaatsvinden, dan kan in terugwerkende kracht worden voorzien, hoewel dat geen grondslag kan verschaffen aan het nemen van belastende besluiten met betrekking tot feiten en omstandigheden die plaatsvinden tot de datum waarop de regeling in werking treedt. Dit heeft in dit besluit alleen betrekking op de wijziging van de Maatregelverordening.

Een overgangsregeling is niet nodig. In de wijzigingswet is als hoofdregel opgenomen dat sprake is van onmiddellijke werking, dwz. dat per 1 januari 2012 de gewijzigde WWB direct van toepassing is op reeds bestaande rechtsposities en verhoudingen. Op onderdelen is daarvan afgeweken middels specifiek overgangsrecht. Voor dit Raadsbesluit geldt evenzeer onmiddellijke werking. Uitzondering daarop vormt de aanpassing aan de Verordening langdurigheidstoeslag. Conform artikel 36 WWB vloeit uit de aard van de regeling voort dat voor aanvragen die vanaf 1 januari 2012 worden ingediend het oude recht van toepassing is, voor zover de peil- en ingangsdatum voor die datum liggen.